



**CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА**

MONITORING RADA VLADE I PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

1.1-31.3.2014.

IAKO NISU DOVELI DO SMJENE FEDERALNE VLADE, FEBRUARSKI PROTESTI GRAĐANA, IPAK SU ISTU BAR NATJERALI DA KONAČNO POČNE RADITI SVOJ POSAO. Poređenje rezultata ostvarenih u prvim kvartalima posljednjih 8 godina, pokazuje da je Vlada Federacije BiH najbolje rezultate ostvarila upravo u prvom kvartalu 2014. godine. Ipak, sve to uz napomenu, koju stalno treba imati u vidu, da su rezultati iz prethodnih godina bili više nego poražavajući, te da je ovo još uvijek tek poređenje nedovoljno dobrog, sa gorim.

- Vlada Federacije BiH je u prvom kvartalu 2014. godine zasjedala više puta, nego tokom prvih kvartala prošle i preprošle godine, zajedno. Februar mjesec 2014. godine, je mjesec u kom smo prvi put u 8 godina zabilježili da ova institucija održava zasjedanje dan za danom. Nažalost problem o kom se raspravljalo nije bio nezaposlenost ili siromaštvo nego rasprava o aktuelnoj situaciji u vezi sa protestima građana – situaciji do koje je u mnogome doprinijela i prethodna pasivnost Vlade;
- Vlada Federacije je u prvom kvartalu tekuće godine, za isti period, realizovala duplo više mjera u odnosu na prošlu godinu. $\text{UgDip} \% \quad \text{P Đ} \%$

STRUKTURA PROGRAMA RADA, UKAZUJE NA DUGOGODIŠNJI KONTINUITET NEEFIKASNOSTI VLASTI U FEDERACIJI. Skoro polovina zakona koje Vlada Federacije planira utvrditi tokom 2014. godine bili su u planovima rada ove institucije u proteklim godinama. Najveći broj prenesenih zakona su nerealizovani iz planova za 2012. i 2013. godinu, a interesantno je da imamo čak 7 zakona koji su prvobitno bili planirani za realizaciju još 2009. godine.

PROBLEM KONTINUITETA NEEFIKASNOSTI U REALIZACIJI PLANIRANIH OBAVEZA I OPRAVDANOST SUMNJE U DA ĆE OVOGODIŠNJI PROGRAM BITI REALIZIRAN, VIDLJIV JE I IZ ČINJENICE DA PO ISTEKU PRVA TRI MJESECA TEKUĆE GODINE POLOVINA MINISTARSTAVA NIJE REALIZOVALA NITI 15% GODIŠNJEG PLANA. Za prva tri mjeseca 2014. godine, realizovano je 80 planiranih mjera, što čini 18% planiranog za čitavu godinu. Primjera radi, Federalna Vlada je u 2014. godini planirala usvojiti čak 12 strategija, a nakon isteka prvog kvartala nije realizovana niti jedna. Od 84 planirana zakona, utvrđeno je svega 14 (odnosno 17% od godišnjeg plana). Kada je riječ o stepenu realizacije aktivnosti koje su po planu pozicionirane u prvom kvartalu 2014. godine, nominalno, najveći broj realizovanih iz tromjesečnog Programa rada, bilježi Federalno ministarstvo finansija – 13 realizovanih od 21 planirane mjere za prvi kvartal.

NASUPROT LOŠOJ REALIZACIJI PLANIRANIH OBAVEZA, STOJI NESRAZMJERNO VISOK NIVO REALIZACIJE NEPLANIRANOG. APSURDNO, VLADA FBIH, VEĆ U PRVOM KVARTALU, UTVRDLA JE VIŠE NEPLANIRANIH NEGO PLANIRANIH ZAKONA, ŠTO GOVORI DA VLADA IMA OZBILJNIH PROBLEMA U PLANIRANJU, JER NE USPIJEVA, DAKLE, DA OSMISLI SVOJ RAD U JEDNOM OD NAJZNAČAJNIJIH SEGMENTA, NI NA PAR MJESECI UNAPRIJED. Pored 14 planiranih zakona, naime, u prvom kvartalu 2014, realizovano je i 15 neplaniranih.

VLADA FEDERACIJE JE TOKU PROTEKLOG MANDATA PALA NA NAJOZBILJNIJEM ISPITU – OBEZBJEĐENJU PREDUSLOVA KOJI BI DOVELI DO POVEĆANJA ZAPOŠLJAVANJA U OVOM ENTITETU. ŠTO JE, U KRAJNJOJ LINIJI, I PROUZROČILO FEBRUARSKE PROTESTE. I ŠTO SE, ZAPRAVO, SADA, NIKAKVIM MJERAMA NA SAMOM KRAJU MANDATA, POTROŠENOG NA POLITIKANSKE IGRE I STRANAČKE OBRAČUNE, NE DA NADOMJESTITI.

- Od momenta preuzimanja vlasti od strane aktuelne Vlade (mart 2011. godine), pa do kraja februara mjeseca 2014. godine u Federaciji je smanjen **broj zaposlenih** za 1.938.
- Istovremeno, **broj nezaposlenih** se povećao za skoro 30.000. U prosjeku, po podacima Federalnog zavoda za statistiku, od početka mandata aktuelne Vlade, u F BiH se svakog mjeseca više od 800 novih osoba nađe u spiskovima nezaposlenih.
- Maksimalan broj prijavljenih nezaposlenih osoba u FBiH, u periodu od kada CCI vrši monitoring - posljednjih 8 godina, zabilježen je upravo u februaru 2014. godine, rekordnih 396.350 osoba i to kada je riječ o onima koji su evidentirani kroz federalne statistike kao tražioci zaposlenja. Samo u odnosu na isti mjesec prošle godine, brojka nezaposlenih na Federalnom nivou povećana je za skoro 10.000.

I U PRVOM KVARTALU POSLJEDNJE GODINE AKTUELNOG MANDATA PITANJE PREUZIMANJA KLJUČNIH POZICIJA I USPOSTAVLJANJA NOVE PARLAMENTARNE VEĆINE U DRUGI JE PLAN POTISNULO RJEŠAVANJE KLJUČNIH PROBLEMA GRAĐANA. Posljedna godina aktuelnog mandata započela je podnošenjem neopozive ostavke od strane predsjedavajućeg Predstavničkog doma PFBiH, Fehima Škaljića (SBB). Navedenim činom ozvaničen je raspad parlamentarne većine, koju su 18 mjeseci činile četiri stranke: SDP BiH, SBB BiH, HDZ BiH i HDZ 1990. Kako nije uspostavljena nova parlamentarna većina, te nijedna stranka nije dala svoj prijedlog za novog predsjedavajućeg, izbor za novog čelnog čovjeka Parlamenta je prolongiran i nije okončan u periodu koji obuhvata ovaj izvještaj.

POLOVINA MANDATA AKTUELNOG SAZIVA PARLAMENTA FEDERACIJE BiH PROTIČE BEZ KREIRANOG PROGRAMA RADA. Za razliku od prethodne, 2013. godine, za koju Program rada Parlamenta Federacije BiH nije izrađen zbog činjenice da isti nije izradila Vlada FBiH, kao predlagač najvećeg broja akata koji su upućuju u parlamentarnu proceduru, Vlada Federacije BiH kreirala je Program rada za 2014. godinu, međutim, Parlament Federacije BiH nije pristupio ispunjenju poslovnikom propisane obaveze u periodu koji obuhvata ovaj izvještaj. Ovakvim odnosom Parlament Federacije BiH svrstao se među 5 od ukupno 13 institucija zakonodavne vlasti u BiH, posmatramo li državni, entitetski i kantonalni nivo, koje nisu ispunile poslovničke odredbe o programiranju rada. Podsjetimo da se upravo kao osnovi razlog nedostatka novca u budžetima bh. institucija zakonodavne i izvršne vlasti, pored otplaćivanja duga i prekomjerne potrošnje, navodi nedovoljna posvećenost segmentu planiranja/programiranja rada.

ZAKONODAVNA AKTIVNOST U PARLAMENTU FBiH, ODNOSNO NJEN KRAJNI REZULTAT, UKAZUJE NA DUBOKU DISFUNKCIONALNOST VLASTI U FEDERACIJI BiH.

- U prva tri mjeseca 2014. godine, samo je jedan zakon prošao proceduru u oba doma. Riječ je o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima FBiH, koji je u proceduru uputio Klub poslanika SBiH u Predstavničkom domu sa prijedlogom da se razmatra po hitnom postupku. Procedura je okončana i za 3 zakona, koja su u 2014. godinu ušli u postupku usaglašavanja, od kojih je jedan upućen u proceduru još 2009. godine.
- S druge strane, čak 5 zakona je odbijeno – dva u predstavničkom, a 3 u Domu naroda Parlamenta FBiH. Od kojih 1 predstavlja usklađivanje sa EU propisima i osnovu za korištenje sredstava iz IPA fondova. To su: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticaju razvoja male privrede, Zakon o prekršajima Federacije BiH, Zakon o državnoj službi Federacije BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini. Ovim se nastavlja praksa neusvajanja neuobičajeno velikog broja zakona u P FBiH, koja je u 2013. godini dovela do odbijanja čak 14 zakona.

UPRAVO DISFUNKCIONALNOST VLASTI, ODNOSNO APSURDNA SITUACIJA DA VLADA OPSTAJE BEZ ILI ČAK PROTIV VOLJE PARLAMENTARNE VEĆINE, PONIŠTAVA SVE REZULTATE VLADE,

OBESMIŠLJAVAJUĆI I ONO ŠTO SE URADI, A ŠTO SE POSEBNO ODNOSI NA ZAKONE. Zvuči naprosto nevjerovatno, ali u prva tri mjeseca 2014. godine, Parlament Federacije nije niti raspravljao o bilo kojem od 29 zakona koje je Vlada utvrdila u prvom kvartalu tekuće godine.

Pritom, podsjetimo da je Vlada FBiH tokom prošle godine utvrdila 78 različitih zakona, od kojih je do kraja 2013. godine usvojeno u Parlamentu, u oba Doma, u formi prijedloga i bez potrebe naknadnog usaglašavanja tekstova - svega 16.

POREĐENJA REZULTATA OSTVARENIH U PRVIM KVARTALIMA SVE 4 POSTIZBORNE GODINE, POKAZUJE DRASTIČNU RAZLIKU IZMEĐU REZULTATA OSTVARENIH U SITUACIJI NEPOSTOJANJA VLADAJUĆE VEĆINE ILI NJENE NEUSKLAĐENOSTI SA SASTAVOM VLADE I REZULTATA OSTVARENIH U, ZA PARLAMENTARNU DEMOKRATIJU, NORMALNOM OZRAČJU SINERGIJE IZMEĐU VLADE I PARLAMENTA. U 2011. godini procedura je završena za samo 1 zakon, u 2013. nijedan, u 2014. jedan (ne računajući usaglašavanja ranije već usvojenih zakona). A u prvom kvartalu 2012, dok je još funkcionisala prvobitna parlamentarna većina, čije je volje Vlada bila izraz, proces je okončan za – 14 zakona.

OD POZITIVNOG, TREBA KONSTATOVATI DA DOM NARODA PARLAMENTA FBiH NASTAVLJA SA POVEĆANJEM STEPENA TRANSPARENTNOSTI, POSTAJUĆI PRIMJER DRUGIM INSTITUCIJAMA VLASTI. Na službenoj stranici Parlamenta Federacije BiH, postavljeni su podaci o primanjima delegata (profesionalaca i neprofesionalaca) za period 01.01 – 31.03.2014, uz najavu ažuriranja ovih podataka svaka 3 mjeseca, čime je postao prva institucija u BiH koja na veoma detaljan način prikazuje primanja svakog svog člana pojedinačno. U pogledu transparentnosti naglasimo da je Dom naroda PFBiH, također, na svojoj stranici omogućio direktan prenos (web streaming) plenarnih sjednica, uz mogućnost pregleda arhiviranih snimaka. Dodatno, za razliku od Predstavničkog doma, Dom naroda PFBiH je riješio problem evidencije prisustva delegata na sjednicama, koja je, na zahtjev, dostupna javnosti